

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Tertia. Textus: Qui amat animam suam perdit eam. Thema: Amor
sui: impedit salutem animæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO S. LAURENTII
MARTYRIS.

CONCIO TERTIA.

Textus. Qui amat animam suam, perdet eam. Joan. 12.

Thema. Amor proprius, & affectus inordinatus sui, ac suorum salutem impedit.

Exordium. **S**unt, qui amorem proprium, affectum, & commoditatem erga seipsum, beneficentiam corpori suo, equo Sejano, aut vulpibus Sampsonis, comparent: ideo equo Sejano: quia hic quinque possessoribus suis fatalis fuit: ideo vulpibus Sampsonis, quia hæc ignem deportarunt nocivum. Sic amor proprius, affectus erga seipsum, beneficentia sui, nocet, obsistit, ac salutem impedit. Audiamus Sacram

Textus Sacre Scripture. Scripturam: Qui amat animam suam, perdet eam, & qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam eternam custodit eam; Joan. 12.

Qui delicate à pueritiâ nutrit servum suum (amorem proprium, & carnem suam) postea sentiet eum contumacem. Proverb. 29. In novissimis diebus instabunt tempora periculosa, erunt homines seipsos amantes, ingrati, scelesti, sine affectione, sine pace, criminatores, incontinentes, voluptatum amatores magis quam Dei. 2. ad Tim. 2. Patres audiamus:

S. Thomas Aquinas. Amor sui quantum ad quæcunque bona, quæ sibi appetit, est principium omnium peccatorum, docet S. Thomas 22. part. 153. ar.

S. Basilius. 5. ad 3. Stipendium amoris proprii mors est, initium omnis mali, scribit S. Basilius apud Lyram lib. 2. Apoph. 1. Valde

S. Gregorius. claudit oculum cordis, amor privatus, habet S. Gregorius hom. 4. in Eze.

in Ezechiel. *Prima hominis perditio fuit, amor sui, si enim se non amaret, & Deum sibi proponeret, Deo semper esse subditus vellet, non autem converteretur ad negligendam voluntatem illius, & faciendam voluntatem suam: propone his voluntatem Dei, discite amare te, non amando te.* S. Augustinus Serm. 47. in cap. 17. Matth. Et iterum in Manuali cap. 26. *Si totum hominis bonum, est amare Deum, totum hominis malum seipsum amare est.* Unde in Psal. 33. scribit: *Amor proprius tartareus est, habens viscum, quo deiciat in infernum.* Conformiter Clemens Alexandrinus lib. 6. Strom. *Nimius amor sui, est quibuslibet causa omnium malorum.* Et S. Bernardinus habet Serm. extraord. 22. in cap. Actor. 3. *Nullum vitium adeo nocet, quantum iste proprius amor, cum sit radix omnium malorum.* Concludo cum S. Maximo apud Gratian. loc. com. fol. 627. *Amor sui est corporis ratione carens amicitia, ex qua nascitur gulositatis ratio, & inanis gloria cupiditas, ex his autem nascitur universus malorum numerus.* Spiritus S. gratiam invocata, desuper Conceptus pandam.

S. Augustin.

Clemens
Alex.

S. Bernardus

S. Maximus

CONCEPTUS I.

S. Bernardinus Senens. amorem proprium, affectum, & beneficentiam sui, crudelissimam bestiam nominat, *o crudelissima bestia, ut omnem bonitatem exterminas, fidem exstinguis, spem confringis, charitatem occidis, o impius amor!* Serm. extraord. 22. cap. 3. Act. 3. Utique illam bestiam, de qua S. Joan. in Apocalypsi cap. 13. *Et vidi de mari bestiam ascendentem habentem capita septem, & cornua decem, & bestia, quam vidi, similis erat Pardo, & pedes ejus sicut pedes ursi, & os ejus sicut os Leonis &c.* De mari falso, turbido, inquieto, ascendit bestia: Et unde amor proximus, affectus, & beneficentia sui oritur? quam de amaro, inquieto, semper turbato cordis appetitu, & jam hujus, jam illius rei inordinato affectu, & corporis sui beneficentia, quem appeti-

Confirmatio.

(X) 3

tum,

tum, affectum, beneficentiam, & amorem sui, exinde S. Gregorius lib. 12. Moral. c. 27. falsum mare intitulat: *Quid mari nomine nisi secularium mentium amara inquietudo significatur.* Optimè S. Bernardinus superius citatus: *Merito id sui divini iudicio, ut proprius amor ab amaritudine animi quodammodo estum habens, amaritudinem fugiens, in amaritudine inquietum quiescat.* Septem capita habebat bestia, & decem cornua, cur rectè septem, & non octo capita? cur rectè decem, & quare non duodecim cornua? Ad significandum; quod amor proprius, & inordinatus, ducat hominem ad extrema mala, ita ut omnia decem præcepta decalogi violet, & septem peccatis mortalibus inquinetur. Ita S. Bernardinus ut supra cap. 2. *Secunda ruina huius privati amoris est in peccatis immersio, ideo & de hac bestia dicitur: quod habet capita septem, propter septem capitalia vitia, quibus animum perversum imbuunt, ut de tali homine verificatur, quod Prov. cap. 26. scriptum est: Septem nequitie sunt in corde eius: & addit Joannes, & cornua decem propter transgressionem decem præceptorum Dei, quæ ex 7. cornibus, id est, ex septem vitiis pullulare probantur.* Ad rem magis probandam amorem proprium adeò esse vitiosum, ad speciem descendit Joannes dicendo: Bestia, symbolum amoris proprii, jam Pardo, jam Ursus, jam Leo erat, Pardo variis maculis notatur, & significata inquit Hai in Apocalypf. inordinatè se amantium, fallacem, & proditorium animum, ex quo millenas defumit fraudes & reccenas, ut decipiat proximos, ut commodis sibi potiatur votis; Pedes ejus, pedes ursi, qui unicè eò defudat, ut satisfaciatur appetitibus sic se nimium amans, unicè studet, & adlaborat, etiam per fas & nefas, ut deliciis fruatur, appetitus suos repleat. Et os ejus, quod os leonis: Leo ferocissimus est, rapiendo, sternendo, dilacerando alia animalia, sibi prædam facit, sic amor proprius, affectum nimium erga seipsum, nemini parcat; ut dignitatibus potiatur, præbendis fruatur, divitias ad se attrahat &c. persequitur innocentem, vulnerat, & dilaniat proximum. Nervosè describit S. Bernardinus initio allegatus: *Si consideremus Tyrannides, particularitates, sectas, latrocinia, prodiciones, puellarum, & summas*

rum deflorationes, & violationes, sacrilegia Monachorum, incendia Ecclesiarum, dispersiones populorum, & patriarum, & consimilia, qua nostris temporibus facta sunt, intelligemus, quod hæc omnia feritate, & atrocitate proprii amoris exorta sunt, ut jam de Christianitate videatur prædixisse David, cum ait: Singularis ferus, id est, proprius, seu privatus amor, depastus est eam. Tam scelestus si est amor sui, quid mirum, quod salutem impediat, homines æternum perdat.

CONCEPTUS II.

Deuteronomii cap. 20. ut inepti ad prælia Domini, sequentes hominum sortes rejiciuntur: *Quis est homo, qui edificat domum novam, & non dedicavit eam, vadat & revertatur in domum suam. Quis est homo, qui plantavit vineam, & nondum fecit eam esse communem, de qua vesci omnibus liceat, vadat & revertatur in domum suam. Quis est homo, qui despondit uxorem, & non accepit eam, vadat, & revertatur in domum suam.* Cur rectè inepti rejiciuntur, qui domum novam ædificat, & nondum inhabitavit? qui vineam plantavit, & vindemias ex ea non absolvit? qui uxorem despondit, & eam nondum accepit? causam me docet Tirinus Comment. in Deuter. cap. 20. *Istud hominum genus castris abire jubebatur, ne desiderio rerum adeò expetitarum, remissius agerent in prælio, sibi que parcentes, vel in fugam capeffentes, alius & scandalo essent, & damno.* Certò qui domum novam magnis sumptibus ædificavit, magno desiderio, & affectu tenetur ad eam, circa eam diu noctuque disponit, ac ordinat, eamque inhabitare cupit. Similiter qui vineam, vel fundum recenter magno suo sudore, & industria excoluit, ac plantavit, fructus ex ea percipere exambit, unicè messem, vel vindemias cogitat. Sponsus Sponsæ suæ amoribus immersus tenetur. Ad vivum in his hominum sortibus, exemplar proprii amoris, & beneficentiæ sui ipsius, exprimitur, & rejectione talium indicatur: Amorem proprium, affectum erga seipsum, omninò ad regnum Dei

Dei

Dei obtinendum, ineptum facere, à salute æternâ impedire, retardare.

CONCEPTUS III.

Jacob Genesis 31. jubetur in charam patriam proficisci, *revertere in terram patrum tuorum*: Proficiscitur Jacob, sed tardissime, apparet ex eo, quod tertia die post abitum Jacobi, Laban insecutus Jacob, cum adhuc in via depræhenderit; *Nunciatum est Laban die tertio, quòd fugerit Jacob, qui assumptis fratribus, persecutus est diebus septem, & comprehendit eum in monte Galaad*. Quomodo tam tardè, ac segniter, ad optatam patriam Jacob proficiscitur? quid moram causat? quid impedit? Item: licet Jacob Angelos, comites itineris secum habuerit: *Fuerunt ei obviam Angeli Dei, quos cum vidisset, ait: castra Dei sunt hæc*: tamen anxius, turbatus, pavidus, ac timidus fuit Jacob: *Timuit Jacob cadè, & perterritus divisit populum, qui secum erat*. Cur Jacob est tam anxius, turbatus, perterritus? quæ causâ tantæ tarditatis in itinere? turbationis, timoris, terroris, & perplexitatis in progressu? causâ patet ex eo, quod Jacob à divino genio accidit: Tardo in itinere, turbato, anxio, in progressu, adest Dei Angelus, qui nervum ejus rupit, & emarcescere fecit: *Ecce vir luctabatur cum eo usque mane, qui cum videret, quod eum superare non posset, tetigit nervum femoris ejus, & statim emarcuit*. Res profectò mira! cur nervum rupit? ut celerior sit in itinere, ut animosior in progressu, in hunc finem, si Jacob claudus fuisset, eum Angelus, valentem, & rectum efficere convenisset; sed omniam Dei sapientiam! tardum in itinere Jacobum, Angelus, DEI jussu, claudum fecit, anxium in progressu, Angelus magis debilitat, perturbat; & hoc totum in hunc finem, ut Jacob celerior fiat in itinere, fiat animosior in progressu, *tetigit nervum femoris ejus*. Quid quæso per nervum, ab Angelo tactum ac ruptum intelligendum est? dicitur sensum doctissimus Naxera Comment. in Judices c. 7. §. 25. *Rerum humanarum amorem fecit marcescere, ut qui timebat cupidus, jam despectus omnibus periculum non timeat magnanimus*. Jacob pulchritudinis amore vincitur, filiorum

filio

studio sollicitatur, Gregum cupiditate tenetur. Amor proprius, affectus & beneficentia sui, ac suorum, nervus erat, qui Jacobum retardabat in itinere, perterritum, perplexum, anxium faciebat in progressu. Amor proprius, affectus erga se, & sua, retardant in itinere ad cœlestem patriam, impediunt ad salutem consequendam.

CONCEPTUS IV.

Moyſes videt in monte ardere rubum, & non consumi, ad quem Moyſes ascendere nititur; aſt inaudit è rubo ardente ſibi Deum loqui: *Ne appropies, inquit, huc, ſolve calceamentum de pedibus tuis.* Exodi 3. Saxoſum, vepribus conſitum montem conſcendere, ſi Moyſes nudipes fuiſſet, calceos induere juberi debuiſſet, ne pedes lædat, & cruentet. Contrarium imperat Deus: *Solve calceamentum de pedibus tuis.* Quid rubi ac montis, & quid calceamenti nomine eſt intelligendum? dicunt ſenſum, S. Gregorius, Ambroſius, ac Theodoretus: Per rubum ardentem S. Gregorius lib. 28. moral. c. 2. Verbum Dei incarnatum intelligit: *Quid per ſuccenſum rubum aliud oſtenditur, niſi quod Chriſtus JEſUS in igne divinitatis, carnis noſtra dolores, quaſi rubi ſpinaſ ſuſcepit, & inconſumptam humanitatis noſtra ſubſtantiam, etiam in ipſa divinitatis flamma ſanavit.* Per calceamenta Theodoretus quaſt. 7. amorem proprium intelligit: *Quare juſſus eſt Moyſes calceamenta ſolvere? dicunt nonnulli, ut ſollicitudines ſaculares abjiceret, huic mortali vitæ adhaerentes:* Ad Deum accellurus Moyſes, ſolvere jubetur calceamenta: indicium: amorem proprium, affectum ſui, ac terrenorum, vel maximè impedire, quò minus ad Deum, ad fruitionem gratiæ ejus accedere, & pertingere valeamus. Ita concludit S. Ambroſius de fuga ſæculi: *Transi hinc, & videns viſum magnum, ſed ſi videre viſ, ſolve calceamenta pedum tuorum, ſolve vincula ſæculi, relinque quod terrenum eſt.*

CONCEPTUS V.

Jobum virulentissimus hostis crudelissimè aggreditur, cœli ignes armat, qui oves absumpserunt, truculentissimos in eum concitat barbaros, qui camelos & boves abegerunt, ventorum in ædificia labefactat, quorum ruina charos occidit liberos: quid ait Jobus? ne tentationibus succumbat, sed victor existat? *Surrexit Job, & scidit vestimenta sua, & tonso capite corruens in terram adoravit.* Quod in tribulationibus adoret, ad Deum precibus confugiat, optimè factum est; sed ad quid vestem, ad quid capillos scidit, caput tondet? Adest S. Gregorius in cap. 4. Canticum per capillos amorem proprium, affectum sui, cupiditatem, ac desiderium rerum terrenarum intelligens; & ita scribens: *Ea, qua videt, temporaliter concupiscere detestatur, sed vehementer pulchrius, & honestius est, quod cordis desiderium illibat un retinere conatur.* Conformiter Origenes lib. 1. in Job. *Ob hoc concidit, ut expeditior, atque constantior existisset in pralis, ut illa, qua retardant, deponeret, ut illa, qua impediunt, à se projiceret.* Notare libeat verba: *ut illa, qua retardant, deponeret, ut illa, qua impediunt, à se projiceret.* Ergo amor proprius, affectus sui, & terrenarum retardat, & impedit, quo minus contra tentationes prævaleamus, quo minus victores, & amici Dei existamus, ac salutem consequamur.

Epilogus.

S. Franciscus Salesius usque adeò amorem proprium, affectum sui negligebat, ut dicere sit solitus: se, si vel levem aliquam amoris proprii festucam in corde suo residuam nosset, illicò eam ferro, & flamma persecuturum; in vita ejus lib. 4. cap. 7. Hoc sequamur, tollamus è cordibus nostris amorem proprium, affectum erga nos ipsos, ac commoditates nostras, & obstaculum ad salutem abstulimus; nos non amando, salvabimur. Amen.

